

Załącznik
do uchwały Nr LXI/375/2024
Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego
z dnia 23 kwietnia 2024 roku

**POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ
NA LATA 2020 - 2025**

SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE	3
2. PODSTAWY PRAWNE	4
3. ANALIZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE CZARNKOWSKO- TRZCIANECKIM	6
4. CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU	11
5. REALIZATORZY PROGRAMU	18
6. ODBIORCY DZIAŁAŃ PROGRAMU	19
7. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	19
8. MONITORING PROGRAMU	20
9. PODSUMOWANIE	20

1. WPROWADZENIE

Przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych (art. 30 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

Przemoc domowa jest w każdym przypadku naruszeniem godności stanowiącej istotę praw człowieka. Każdy człowiek powinien mieć oparcie przede wszystkim w rodzinie, co winno mu dawać tak potrzebne poczucie pewności istnienia. Zdarza się jednak, że członkowie rodziny, zamiast być filarem bezpieczeństwa, stanowią dla bliskich im osób największe zagrożenie tego bezpieczeństwa.

Przemoc domowa jest jedną z najcięższych form naruszenia praw człowieka. Naruszonych jest przy tym wiele innych praw, takich jak prawo do zdrowia, prawo do wolnego wykonywania zawodu, prawo do ochrony przed pracą przymusową, prawo do swobodnego decydowania o miejscu pobytu. Prawo osoby doznającej przemocy do bezpieczeństwa, do niepoddawania się przemocy, jest naczelnym składnikiem godności ludzkiej i dlatego kwestia ta powinna zawsze zajmować priorytetowe miejsce w kształtowaniu polityki przeciwdziałania przemocy domowej. Osobami doznającymi przemocy domowej stają się przeważnie kobiety i dzieci. Coraz częściej jednak przemoc domowa dotyczy także mężczyzn, osób starszych i osób z niepełnosprawnością. Przemoc domowa, to nie tylko przemoc fizyczna, lecz także psychiczna, seksualna lub ekonomiczna. Wbrew stereotypom ma ona miejsce nie tylko w rodzinach z tzw. marginesu społecznego, lecz także w tych dobrze sytuowanych, uważanych za „normalne” i występuje we wszystkich grupach społecznych. Kiedy rodzina zawodzi, ofiara przemocy domowej musi mieć możliwość uzyskania pomocy ze strony organów państwa i organizacji społecznych, działających w ramach sprawnego i wydolnego systemu prawnego.

W wyniku konsultacji ze środowiskami zaangażowanymi w rozwiązywanie problemów społecznych na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego, zauważalnym jest zapotrzebowanie na działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, pomocy osobom doznającym przemocy domowej, w tym w formie terapii i wsparcia, a także podjęcie skutecznych działań skierowanych do osób stosujących przemoc domową.

Program na lata 2020 - 2025 ma służyć wytyczeniu kierunków działania dla wszystkich podmiotów w powiecie zaangażowanych w realizację założeń pomocy osobom doznającym przemocy domowej. Zaplanowane działania mają na celu ograniczenie skali problemu i skutków przemocy domowej.

2. PODSTAWY PRAWNE

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424) określa przemoc domową jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Zgodnie z art. 3 powyższej ustawy osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

- 1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia;
- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazania kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej;
- 4) zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- 5) badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- 6) zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Na podstawie art. 6 ust. 3 ww. ustawy do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Ponadto, na podstawie art. 6 ust. 4 ww. ustawy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- 2) opracowywanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
- 3) opracowywanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 4) wydawanie zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach o których mowa w pkt 2 i 3 oraz o ich ukończeniu.

Ponadto problematyka przemocy domowej regulowana jest w innych następujących aktach prawnych:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn.zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.);
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870);
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn.zm.);
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 37 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 145);
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.).

3. ANALIZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE CZARNKOWSKO-TRZCIANECKIM

Analiza problemu przemocy domowej na obszarze powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego została przeprowadzona w oparciu o dane uzyskane z ośrodków pomocy społecznej i centrów usług społecznych.

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 1 sierpnia 2010 r. powołała do życia nową formę pomocy rodzinom dotkniętym przemocą – zespół interdyscyplinarny. Zespół Interdyscyplinarny tworzą przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi, Prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Zespoły te funkcjonują w ramach działalności ośrodków pomocy społecznej i centrów usług społecznych. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Zadanie to wykonywane jest poprzez: diagnozowanie problemu przemocy domowej; podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku; inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową; rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym oraz inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

Na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego działania prowadzi 8 zespołów interdyscyplinarnych, po jednym w każdej z gmin. Posiedzenia zespołów winny odbywać się nie rzadziej niż jeden raz na trzy miesiące. Spotkania zespołów odbywające się częściej są uwarunkowane potrzebami, wynikającymi z występujących przypadków przemocy domowej i wprowadzania obligatoryjnych działań zapobiegawczych. Poniższe zestawienie wskazuje na częstotliwość spotkań zespołów interdyscyplinarnych w poszczególnych gminach na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego w latach 2018 - 2019.

Tabela 1. Liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych w latach 2018 - 2019

Lp.	Ośrodek pomocy społecznej	Rok 2018	Rok 2019
1.	CUS w Czarnkowie	5	4
2.	MOPS w Czarnkowie	4	4
3.	GOPS w Drawsku	6	5
4.	MGOPS w Krzyżu Wlkp.	4	4
5.	GOPS w Lubaszcu	3	4
6.	GOPS w Połajewie	4	4
7.	CUS w Trzciance	9	6

8.	MGOPS w Wieleniu	4	4
Razem		39	35

Analiza danych zawartych w powyższej tabeli wskazuje, iż w latach 2018 - 2019 najwięcej spotkań zespołu interdyscyplinarnego odbyło się w CUS w Trzciance - 15 spotkań. O cztery spotkania mniej odbyły się w GOPS w Drawsku - 11 spotkań. W tym okresie w CUS w Czarnkowie odbyło się łącznie 9 spotkań. Najmniej, bo 7 spotkań zorganizował GOPS w Lubasz. Pozostałe jednostki przeprowadziły po 4 spotkania rocznie. Z analizy powyższych danych wynika, że łączna liczba odbytych spotkań zespołów interdyscyplinarnych w poszczególnych gminach na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianieckiego w 2019 roku zmniejszyła się o 4 w porównaniu do roku 2018.

Poniższe tabele przedstawiają osoby, które zostały objęte pomocą zespołów interdyscyplinarnych w poszczególnych gminach na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianieckiego w 2018 r. i 2019 r., z podziałem na kobiety, mężczyzn i dzieci, a także z wyszczególnieniem osób niepełnosprawnych i starszych.

Tabela 2. Liczba osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych w 2018 roku

Lp.	Ośrodek pomocy społecznej	Osoby ogółem	w tym kobiety ogółem, w tym niepełnosprawne, w tym starsze	w tym mężczyźni ogółem, w tym niepełnosprawni, w tym starsi	w tym dzieci ogółem, w tym niepełnosprawne
1.	CUS w Czarnkowie	88	30/2/5	33/0/5	25/0
2.	MOPS w Czarnkowie	55	16/0/1	16/0/0	23/0
3.	GOPS w Drawsku	45	13/3/0	18/3/0	14/0
4.	MGOPS w Krzyżu Wlkp.	125	37/1/1	44/5/0	44/4
5.	GOPS w Lubasz	41	11/0/0	10/0/0	20/0
6.	GOPS w Połajewie	23	10/0/1	11/0/2	2/0
7.	CUS w Trzciance	123	37/5/5	38/2/2	48/5
8.	MGOPS w Wieleniu	91	41/2/7	33/2/3	17/2
Razem		591	195/13/20	203/12/12	193/11

Tabela 3. Liczba osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych w 2019 roku

Lp.	Ośrodek pomocy społecznej	Osoby ogółem	w tym kobiety ogółem, w tym niepełnosprawne, w tym starsze	w tym mężczyźni ogółem, w tym niepełnosprawni, w tym starsi	w tym dzieci ogółem, w tym niepełnosprawne
1.	CUS w Czarnkowie	88	30/3/3	32/1/4	26/1
2.	MOPS w Czarnkowie	80	24/1/2	25/0/0	31/0
3.	GOPS w Drawsku	57	24/1/4	20/1/2	13/0
4.	MGOPS w Krzyżu Wlkp.	96	32/0/6	35/0/0	29/0
5.	GOPS w Lubaszcu	53	20/3/1	22/2/1	11/0
6.	GOPS w Połajewie	32	13/0/1	16/0/1	3/0
7.	CUS w Trzciance	152	50/0/7	67/0/9	35/0
8.	MGOPS w Wieleniu	106	29/2/2	36/1/2	41/1
Razem		664	222/10/26	253/5/19	189/2

Z powyższych zestawień wynika, że łączna liczba osób, które skorzystały z pomocy zespołów interdyscyplinarnych w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim wzrosła w 2019 roku w stosunku do roku 2018 o 73 osoby, co stanowi 12,4%. Zarówno w 2018 roku, jak i 2019 roku, wśród osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych najliczniejszą grupę stanowili mężczyźni (2018 r. - 34,3% i 2019 r. - 38,1%). Kolejną pod względem liczebności grupę osób objętych wsparciem zespołów interdyscyplinarnych stanowiły kobiety (2018 r. - 33,0% i 2019 r. - 33,4%). Najmniej liczną grupą osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych były dzieci (2018 r. - 32,7% i 2019 r. - 28,5%). Liczba osób niepełnosprawnych, które skorzystały z pomocy zespołów interdyscyplinarnych w 2019 r. zmniejszyła w stosunku do 2018 roku (2018 r. - 6,1% i 2019 r. - 2,6%). Zwiększyła się natomiast liczba osób starszych, które w 2018 r. stanowiły 5,4%, a w 2019 r. - 6,7% ogółu osób objętych pomocą.

W ramach działalności zespołów interdyscyplinarnych były tworzone grupy diagnostyczno-pomocowe w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach. Zadaniem grupy diagnostyczno-pomocowej jest podejmowanie działań obejmujących swoim zakresem doraźną pomoc osobie doznającej przemocy domowej i długoterminowe działania pozwalające jej na zmianę funkcjonowania i poprawę sytuacji. Są to działania dostosowane do indywidualnych potrzeb osób doznających przemocy domowej i skupiające się na poszukiwaniu najlepszych dla nich rozwiązań. Poniższa tabela wskazuje na częstotliwość powoływania grup diagnostyczno-pomocowych w poszczególnych gminach na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego.

Tabela 4. Liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych w latach 2018 - 2019

Lp.	Ośrodek pomocy społecznej	Rok 2018	Rok 2019
1.	CUS w Czarnkowie	17	29
2.	MOPS w Czarnkowie	31	25
3.	GOPS w Drawsku	0	0
4.	MGOPS w Krzyżu Wlkp.	21	36
5.	GOPS w Lubasz	11	15
6.	GOPS w Połajewie	13	24
7.	CUS w Trzciance	36	62
8.	MGOPS w Wieleniu	34	29
Razem		163	220

Dane zwarte w powyższej tabeli wskazują, iż w 2019 roku w większości gmin zwiększyła się liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych. Tylko w MOPS w Czarnkowie i MGOPS w Wieleniu ilość grup diagnostyczno-pomocowych zmniejszyła się. Łączna liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych w gminach powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 35%.

W latach 2018 - 2019 najwięcej grup diagnostyczno-pomocowych w liczbie 98 utworzono w CUS w Trzciance, a najmniej w GOPS w Drawsku - 0.

Tabela 5. Liczba rodzin objętych pomocą zespołu interdyscyplinarnego i/lub grup diagnostyczno-pomocowych w latach 2018 - 2019

Lp.	Ośrodek pomocy społecznej	Rok 2018	Rok 2019
1.	CUS w Czarnkowie	28	36
2.	MOPS w Czarnkowie	15	25
3.	GOPS w Drawsku	14	13
4.	MGOPS w Krzyżu Wlkp.	36	36
5.	GOPS w Lubasz	10	15
6.	GOPS w Połajewie	13	15
7.	CUS w Trzciance	56	62
8.	MGOPS w Wieleniu	34	29
Razem		206	231

Analiza danych zawartych w powyższej tabeli wskazuje, iż w 2019 roku w większości gmin wzrosła liczba rodzin objętych pomocą, w porównaniu do roku poprzedniego. Tylko w jednym ośrodku pomocy społecznej - w MGOPS w Krzyżu Wlkp. liczba rodzin nie zmieniła się, a w dwóch ośrodkach pomocy społecznej: GOPS w Drawsku i w MGOPS w Wieleniu nastąpił spadek liczby rodzin. Łączna liczba rodzin objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych i/lub grup diagnostyczno-pomocowych w gminach na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego zwiększyła się w 2019 roku w stosunku do 2018 roku o 12,1%.

Tabela 6. Liczba osób doznających przemocy, które zgłosiły się do ośrodków pomocy społecznej i centrów usług społecznych w 2018 roku

Lp.	Ośrodek pomocy społecznej	Osoby ogółem	w tym kobiety	w tym mężczyźni	w tym dzieci
1.	CUS w Czarnkowie	33	28	4	1
2.	MOPS w Czarnkowie	51	30	1	20
3.	GOPS w Drawsku	45	13	18	14
4.	MGOPS w Krzyżu Wlkp.	79	33	2	44
5.	GOPS w Lubasz	32	11	1	20
6.	GOPS w Połajewie	13	8	3	2
7.	CUS w Trzciance	35	30	0	5
8.	MGOPS w Wieleniu	51	34	0	17
Razem		339	187	29	123

Tabela 7. Liczba osób doznających przemocy, które zgłosiły się do ośrodków pomocy społecznej i centrów usług społecznych w 2019 roku

Lp.	Ośrodek pomocy społecznej	Osoby ogółem	w tym kobiety	w tym mężczyźni	w tym dzieci
1.	CUS w Czarnkowie	37	30	2	5
2.	MOPS w Czarnkowie	25	17	1	7
3.	GOPS w Drawsku	26	11	2	13
4.	MGOPS w Krzyżu Wlkp.	96	32	35	29
5.	GOPS w Lubasz	27	15	1	11
6.	GOPS w Połajewie	17	13	1	3
7.	CUS w Trzciance	40	37	1	2
8.	MGOPS w Wieleniu	66	29	1	36
Razem		334	184	44	106

Z danych liczbowych zgromadzonych w tabelach: 6 i 7 wynika, iż ilość osób doznających przemocy, które zgłosiły się do ośrodków pomocy społecznej w 2018 roku i w 2019 roku kształtowała się na podobnym poziomie. W każdym z analizowanych lat najliczniejszą grupą zgłaszającą doznawanie przemocy były kobiety (2018 r. - 55,2% i 2019 r. - 55,1%), a następnie dzieci (2018 r. - 36,3% i 2019 r. - 31,7%).

Występowanie zjawiska przemocy domowej potwierdza liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskich Kart” w ośrodkach pomocy społecznej i centrach usług społecznych, przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 8. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskich Kart” w poszczególnych ośrodkach pomocy społecznej w latach 2018 - 2019

Lp.	Ośrodek pomocy społecznej	Rok 2018	Rok 2019
1.	CUS w Czarnkowie	28	29
2.	MOPS w Czarnkowie	15	29
3.	GOPS w Drawsku	14	13
4.	MGOPS w Krzyżu Wlkp.	36	53
5.	GOPS w Lubaszcu	10	16
6.	GOPS w Połajewie	13	15
7.	CUS w Trzciance	56	62
8.	MGOPS w Wieleniu	34	29
Razem		206	246

Przedstawione powyżej dane świadczą o występowaniu tendencji wzrostowej liczby rodzin w powiecie czarnkowsko-trzcianieckim, w których występuje zjawisko przemocy domowej. W 2019 roku zanotowano o 19,4% więcej rodzin objętych procedurą „Niebieskich Kart” w porównaniu do roku poprzedniego.

4. CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Realizacja Programu ma przyczynić się do skutecznego reagowania i ograniczenia zjawiska przemocy domowej, wytworzenia w społeczności lokalnej poczucia odpowiedzialności za przestrzeganie prawa, zasad i norm społecznych oraz uświadomienia o występujących zagrożeniach wynikających z przemocy domowej i sposobach przeciwdziałania im, jak również powstrzymania powielania funkcjonujących stereotypów dotyczących tego zjawiska.

Program składa się z szeregu interdyscyplinarnych działań, które są ukierunkowane na realizację poszczególnych celów. Zakłada się, że spójność działań prowadzić będzie do osiągnięcia jak najwyższego poziomu celu głównego.

Działania skierowane do społeczności, kadry jednostek działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową, będą miały charakter:

- 1) profilaktyczny (promowanie, propagowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy);
- 2) edukacyjny (upowszechnianie wiedzy na temat przemocy domowej i jej negatywnych skutków, kształtowanie właściwych postaw, w tym braku akceptacji dla przemocy i obalanie stereotypów);
- 3) specjalistyczny (specjalistyczne poradnictwo, działania terapeutyczne, korekcyjno-edukacyjne);
- 4) merytoryczny (praktyczne wsparcie służb pomocowych, wzmacnianie oraz aktywizowanie instytucji i organizacji, rozwój instytucjonalny, współpraca i wymiana doświadczeń).

Cel główny Programu:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego.

Cele szczegółowe Programu:

Cel 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Terminy realizacji	Wskaźniki
1. Podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego dotyczącej przyczyn i skutków przemocy domowej oraz zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu	1. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego, w tym w odniesieniu do gmin, ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, Policja, Prokuratura, Sąd	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba opracowanych diagnoz, wyliczenie wskaźnika osób dotkniętych przemocą domową w porównaniu do roku poprzedniego.
	2. Realizacja programów i projektów mających na celu edukację społeczną oraz promocję zachowań społecznych wolnych od	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach	Liczba zrealizowanych programów i projektów, liczba osób

przemocy domowej.	przemocy domowej.	Usług Społecznych, Policja, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, organizacje pozarządowe	2020-2025.	uczestniczących w projekcie.
	3. Edukacja społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej poprzez prelekcje, pogadanki, kampanie społeczne: - obalające mity i stereotypy na temat przemocy domowej, usprawiedliwiające jej stosowanie, - opisujące mechanizmy przemocy domowej i wskazujące na ich społeczną szkodliwość oraz społeczno-kulturowe uwarunkowania, - promujące metody wychowawcze bez użycia przemocy i informujące o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę, - promujące działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc domową .	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, Policja, Prokuratura, Sąd, Szkoły, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, organizacje pozarządowe	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba prelekcji, pogadarek, kampanii społecznych.
	4. Współpraca z organami samorządu terytorialnego, mediami lokalnymi oraz portalami społecznościowymi w zakresie edukacji i kampanii dotyczącej tematu przeciwdziałania przemocy domowej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, Policja, Zespoły Interdyscyplinarne, organizacje	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba kampanii medialnych, liczba artykułów.

		pozarządowe		
2. Realizacja programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.	1. Opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony doznających przemocy domowej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba zrealizowanych zadań.

Cel 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony i wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Terminy realizacji	Wskaźniki
1. Rozwój infrastruktury systemu ochrony i wsparcia osób doznających przemocy domowej.	1. Rozbudowa oraz poszerzenie sieci placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, organizacje pozarządowe	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba osób korzystających z oferty, liczba utworzonych ośrodków interwencji kryzysowych.
	2. Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, organizacje pozarządowe	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba zleconych lub wspólnie realizowanych projektów.
2. Informowanie i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domową .	1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, organizacje pozarządowe	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych, liczba lokalnych kampanii społecznych.
	2. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki	Zadanie o charakterze ciągłym	Liczba zajęć dla osób dotkniętych

	doznających przemy domowej w zakresie podstaw prawnych i psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.	Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, Policja, Szkoły, organizacje pozarządowe	realizowane w latach 2020-2025.	przemocą domową, liczba osób uczestniczących w zajęciach.
3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemy domowej.	1. Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa dla osób doznających przemy domowej w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego i rodzinnego.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba udzielonych porad, liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa.
	2. Zapewnienie osobom doznającym przemy domowej miejsc w całodobowych ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej.	Całodobowy ośrodek wsparcia / ośrodek interwencji kryzysowej świadczący usługi na rzecz mieszkańców powiatu czarnkowsko-trzcianieckiego	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba osób objętych pomocą w formie zapewnienia miejsca.
	3. Wzmacnianie ochrony osób doznających przemy domowej w toku postępowania karnego poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań oraz tworzenie odpowiednich warunków do przesłuchiwania dorosłych osób doznających przemy domowej.	Policja, Prokuratura, Sąd	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba przyjaznych pokoi przesłuchań, liczba dzieci przesłuchanych w przyjaznych pokojach przesłuchań.
	4. Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób doznających przemy domowej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba programów terapeutycznych dla osób doznających przemy domowej, liczba osób uczestniczących w programie oraz liczba osób,

				które ukończyły program.
4. Monitorowanie skuteczności działań pomocowych.	1. Badanie skuteczności pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba zakończonych procedur „Niebieskich Kart” z uwagi na ustanie przemocy domowej, liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, u których przemoc domowa ustała.

Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Terminy realizacji	Wskaźniki
1. Tworzenie ofert działań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe, podmioty, organizacje pozarządowe.	1. Ewidencjonowanie instytucji rządowych i samorządowych, podmiotów, organizacji pozarządowych, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc domową.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Coroczne aktualizowanie na stronie internetowej bazy teled adresowej podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc domową oraz instytucji pomocowych i

				ich ofert wsparcia.
2. Reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej.	1. Stosowanie procedury „Niebieskich Kart” przez podmioty uprawnione.	Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, Policja, Szkoły	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba założonych „Niebieskich Kart”, liczba zakończonych procedur „Niebieskich Kart”.
	2. Współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, Policja, Szkoły	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba podjętych działań.
3. Realizowanie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej.	1. Opracowanie i realizacja wobec osób stosujących przemoc domową programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, organizacje pozarządowe	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba edycji programów, liczba osób biorących udział w programie, liczba osób, które ukończyły program.
4. Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	1. Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, organizacje pozarządowe	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych, liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne.

Cel 4: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Terminy realizacji	Wskaźniki
1. Wzmacnianie kompetencji zawodowych osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	1. Szkolenia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, Policja, Prokuratura, Sąd, Szkoły	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, liczba osób, które uczestniczyły w szkoleniach .
	2. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących z osobami doznającymi przemocy domowej i osobami stosującymi przemoc domową w formie superwizji, coachingu, grup wsparcia.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych, Policja, Prokuratura, Sąd, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Szkoły	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2020-2025.	Liczba spotkań informacyjno-doradczych, liczba osób objętych różnymi formami poradnictwa i wsparcia.

5. REALIZATORZY PROGRAMU

Ze względu na interdyscyplinarny charakter Programu oraz szerokie spektrum celów i zadań zaplanowanych na poziomie ogólnym, umożliwiającym dostosowanie podejmowanych działań do potrzeb, Program realizowany będzie w formie pracy ciągłej przez cały okres jego trwania. Działania dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej powinny być prowadzone we wszystkich jednostkach na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego, które w ramach swoich działań zajmują się ochroną, czy też wsparciem rodziny i jej członków.

Realizatorami Powiatowego programu przeciwdziałanie przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2020 - 2025 są:

- 1) Starostwo Powiatowe w Czarnkowie;
- 2) Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Trzciance;

- 3) Ośrodki Pomocy Społecznej, Centra Usług Społecznych i Zespoły Interdyscyplinarne;
- 4) Policja;
- 5) Sąd;
- 6) Prokuratura;
- 7) Szkoły;
- 8) Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne;
- 9) Poradnie ds. uzależnień;
- 10) Zakłady opieki zdrowotnej;
- 11) Organizacje pozarządowe działające na rzecz rodziny.

6. ODBIORCY DZIAŁAŃ PROGRAMU

Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2020 - 2025 skierowany jest do:

- 1) osób doznających przemocy domowej;
- 2) osób stosujących przemoc domową;
- 3) świadków przemocy domowej;
- 4) przedstawicieli władz lokalnych, instytucji, organizacji pozarządowych oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny;
- 5) społeczności lokalnej.

7. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2020 - 2025 będzie realizowany w sposób ciągły w celu osiągnięcia zdefiniowanych celów w wyznaczonych obszarach i kierunkach.

Podejmowane działania odbywać się będą w ramach współpracy z samorządami gminnymi i samorządem wojewódzkim, organizacjami pozarządowymi, Policją, Prokuraturą, Sądem oraz innymi podmiotami, w których zakresie działania mieści się szeroko rozumiany problem przemocy domowej.

Charakter Programu wskazuje, że realizacja założonych celów i przedsięwzięć nie może być finansowana wyłącznie z jednego źródła. Przewiduje się, że realizacja proponowanych celów i działań nastąpi przy wykorzystaniu następujących źródeł finansowania:

- 1) środki własne pochodzące z budżetu powiatu;
- 2) środki przekazane powiatowi z budżetu państwa (dotacje);

- 3) projekty konkursowe i pozakonkursowe w ramach środków rządowych i ministerialnych;
- 4) środki pochodzące z funduszy unijnych;
- 5) środki własne instytucji i organizacji zaangażowanych w realizację Programu.

8. MONITORING PROGRAMU

Monitorowanie jest procesem, mającym na celu zbadanie stanu realizacji Programu oraz zgodności z postawionymi celami i założeniami. Istotą tej czynności jest wyciąganie obiektywnych wniosków z tego, co zostało i nie zostało zrealizowane. Na podstawie monitoringu można również modyfikować dalsze poczynania w taki sposób, aby efektywnie realizować Program na obszarze powiatu. Program będzie monitorowany na bieżąco przez cały okres jego trwania, na podstawie przekazywanych informacji i sprawozdań. Na zakończenie Programu zostanie sporządzone sprawozdanie za cały okres trwania Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2020 - 2025.

9. PODSUMOWANIE

Wszystkie działania w ramach Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2020 - 2025 skierowane będą na ograniczenie skali zjawiska przemocy domowej oraz zapewnienie ochrony osób doznających przemocy domowej.